

єе типична енергограма. Аналіз енергограмм показав, що анекдот характеризується низким рівнем емоціонального і прагматического потенціалів ініціальных структурно-фабульных елементів, а також збільшенням прагматического потенціала к високій зоні, а емоціонального – к низкій зоні середнього рівня в «коді». Піввищенню емоціонального і прагматического потенціалів анекдотів слугують семантическі контрасти, функціонуючі як смислові актуалізатори тексту за рахунок їх виділення просодическими контрастами. Применення в роботі функціонально-енергетического підходу дозволило виявити особливості комплексного взаємодія емоціональних, прагматических, семантических і структурних факторів усної актуалізації текстів анекдотів.

Ключевые слова: текст англійського анекдота, структурні компоненти, фабульні елементи, аудитивний і акустический аналіз, просодическі засади, інваріантна інтонаціонна модела, К-критерій рівня емоціонального і прагматического потенціалів, енергограма.

Taranenko Larysa. Prosodic Means Actualizing Emotional-and-Pragmatic Potential of an English Anecdote.

The paper is a study of prosodic features of English anecdotes' oral actualization influenced by structural, functional as well as emotional and pragmatic factors, which are defined within the framework of a new functional-and-energetic approach to the research of phonetic phenomena. On the basis of auditory and acoustic analyses of English anecdotes the author describes the energetic specificity of their prosodic organization using the fundamental theoretical principle of conserving the utterance emotional-and-pragmatic potential, which allows analyzing oral speech actualization within the following coordinates: "emotion" – "pragmatics" – "meaning". To characterize the specificity of a complex interaction of emotional, pragmatic, semantic and structural factors of prosodic subsystems of the English anecdote, we systematized its structural elements into two algorithmic models presenting the text story-line development: one being similar to the structure of the fairy tale (introduction → commentary → code), and the other resembling the riddle (topic → commentary → code). Using the traditional method of linguistic interpretation of the obtained results the author substantiates invariant and variant intonation patterns of English anecdotes, whose parameters are described both within the text structural components and at their junctures. It introduces energygrams formed with the use of a quantitative K-criterion of the texts' emotional and pragmatic potentials as well as their typical intonation-and-energy patterns. The energygrams analysis revealed that anecdotes are characterized by a low level of their emotional and pragmatic potentials at the initial structural elements as well as by the increase of pragmatic potential to a high zone, and emotional – to a low zone of the middle level within "the code". The increase of the text emotional and pragmatic potentials is primarily conditioned by semantic contrasts which acquire the role of the text semantic centers due to being marked by prosodic contrasts. The author comes to the conclusion that the application of a functional-and-energetic approach to the study of a complex interaction of emotional, pragmatic, semantic and structural factors makes it possible to present a comprehensive description of invariant and variant prosodic patterns of any type of texts.

Key words: English anecdote, structural components, plot elements, auditory and acoustic analyses, prosodic means, invariant intonation pattern, K-criterion of the texts' emotional and pragmatic potentials, energygram.

УДК: 811.111'272'42'276.6:336.71

Ганна Хацєр

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ ДОГОВОРІВ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ)

Стаття присвячена проблемі вивчення процесу перекладу текстів інституційних дискурсів на прикладі англійськомовного юридичного дискурсу та його окремого жанрового виду – договорів купівлі-продажу. Акцентовано на аналізі тих особливостей текстів юридичного спрямування, на які потрібно звернути увагу в процесі здійснення перекладацького аналізу англійськомовного юридичного дискурсу. Під час дослідження запропоновано визначення поняття «англійськомовний юридичний дискурс», надано характеристики договорів купівлі-продажу, до яких належать: чітка структура, певна фреймова організація текстового матеріалу, значна кількість фахової термінології (правової) та орієнтація на суб'єктів правових відносин. Серед інших особливостей текстів договорів купівлі-продажу виявлено широке використання архаїчних прислівників, багатокомпонентних термінів, серед яких найбільш уживаними є дво- та три- компонентні, та граматичних форм дієслів у пасивному стані. Окремо виділено методи перекладу кожного виду лексики. Так, для перекладу архаїчної лексики використовують: прийом опущення; переклад за допомогою займенника «цим»; використання вставних слів. При перекладі англійськомовних юридичних термінів-словосполучень виявлено тенденцію до вживання таких прийомів: описовий метод; лексична трансформація калькування; перестановка елементів терміна; транскодування. Також було виявлено тенденцію до вживання термінів-дуплетів, що пояснюється багатовіковою історією та прецедентною природою англійського права. При перекладі їх структура

не зберігається через змістову надмірність у мові перекладі. До граматичних особливостей договорів купівлі-продажу належать: використання стверджувальних речень з значенням заперечення мовою оригіналу та їх антонімічний переклад мовою перекладу; невласливе українській мові розміщення членів / частин речення та їх перестановка при перекладі; домінування пасивних конструкцій в англійських текстах та їх переклад активними конструкціями українською мовою; необхідність у трансформації додавання для досягнення точності та правильності при передачі смислу оригіналу.

Ключові слова: англійський юридичний дискурс, договори купівлі-продажу, перекладацькі трансформації, архаїчні прислівники, багатокомпонентні юридичні терміни.

Постановка наукової проблеми та її значення. На сучасному етапі інтеграції України до Європейського Союзу, встановлення нових й налагодження вже наявних економічно-політичних та культурних зв'язків значно впливають на розвиток країни. Будь-які офіційні світові відносини неможливі без юридичного підґрунтя, що повинно здійснюватися на високому рівні. Саме тому головною умовою успішного ведення справ є якість юридичних документів, укладених іноземними мовами, що відповідає міжнародним стандартам. Крім того, їх переклад не має містити похибок та двозначних формулювань. Саме точність, однозначність, високий ступень ясності передачі юридичних термінів і зворотів, які використовуються в різних юридичних текстах, їх адекватне мовне втілення, правильне й одноманітне вживання визначають і успішність міжнародної угоди, і сприятливі умови взаємовідносин на рівні не тільки окремих міст, а й цілих держав. Нині велике значення набуває прискорення процесу перекладу й адекватне стилістичне відображення мови правових текстів. Кількість угод на покупку або продаж, що укладаються між українськими та закордонними виробниками продукції та послуг, стрімко збільшується. Тому стає нагальним й актуальним аналіз специфіки перекладу саме англійських договорів купівлі-продажу.

Серед жанрових різновидів офіційно-ділового стилю мова договорів купівлі-продажу не є досить досліджуваною в лінгвістичному аспекті. Актуальність та необхідність такого дослідження визначається і тим фактом, що при перекладі українською мовою відповідно її норм існує потреба вдаватися до різноманітних перекладацьких трансформацій. Труднощі ідентифікації граматичних конструкцій, відсутність їх відповідників, граматична полісемія і омонімія, внутрішньо-категоріальні заміни, транспозиція у правових текстах були недостатньо досліджені у вітчизняних роботах.

Дослідженням термінології та особливостей перекладу англійських правових термінів займалися провідні фахівці в галузі лінгвістики та перекладу: Л. П. Білозерська [3], В. В. Калюжна [6], В. І. Карабан [7], І. С. Квитко [38], Т. Р. Кияк [11], М. Орлов [15], Є. Ф. Скороходько [18] та ін.

Переклад правових текстів також знайшов своє відображення в наукових розвідках В. В. Алімова [1], Є. Б. Берг [2], Т. А. Казакової [9], К. М. Левітана [13], Р. К. Мін'яра-Белоручева [14].

Мета дослідження: проаналізувати особливості передачі англійських текстів юридичного дискурсу, а саме договорів купівлі-продажу, українською мовою. Для досягнення мети були розв'язані такі дослідницькі завдання: визначити англійський юридичний дискурс; дослідити договори купівлі-продажу як окремий вид тексту офіційно-ділового стилю; визначити особливості перекладу англійської юридичної термінології та трансформації при перекладі матеріалу дослідження.

Методи та методики дослідження. Під час дослідження було використано такі методи: метод суцільної вибірки; комплексний контекстуально-перекладознавчий та дискурсивний аналізи; метод сегментації тексту; зіставний метод аналізу перекладу та оригіналу; метод трансформаційного аналізу; метод компонентного аналізу.

Результати та дискусії. Юридична мова, яка належить до мов спеціальних цілей, значно відрізняється від літературної мови, та має власні граматичні та лексичні особливості. Нею користуються професіонали у правовій галузі та вузько кваліфіковані фахівці. Крім того, спілкування відбувається між професіоналами та широким загалом (окремими споживачами юридичних послуг), між професіоналами та державними установами. Ця комунікація відбувається в певному професійно-орієнтованому просторі та має двох-векторне спрямування.

Беручи до уваги вищесказане та основуючись на загальних визначеннях дискурсу та інституційного дискурсу зокрема [4], у роботі *англомовний юридичний дискурс* розуміємо лінгвосоціокультурне утворення, яке відбувається при усному і писемному спілкуванні суб'єктів правової сфери при реалізації соціально-професійних відносин. Юридичний дискурс має свої фіксовані теми для спілкування, яким притаманна регламентованість, чіткість та когерентність.

Виділяючи англомовний юридичний дискурс, до уваги береться насамперед його належність до певного функціонального стилю, а саме офіційно-ділового. Офіційно-діловий стиль відображає соціально-ролеве спілкування й орієнтований і на констатацію фактів, наказ адресатові. Правова комунікація представляє собою процес передачі правової інформації від правотворчого органу до користувача правом, яка відбувається в певній сфері життя, а саме правовій.

Виходячи з мети й ситуації, предмета та тематики, що піднімається в текстах юридичного дискурсу, їх структури, й дотримуючись класифікації наданої Н. М. Разинкіною у книзі «Стилістика англійського наукового тексту» [16], виділяємо договори купівлі-продажу, як окремий вид жанрового спрямування, якому притаманна: чітка організація; певна фреймова структура; використання фахової термінології; орієнтація на суб'єктів правових відносин.

Специфіка перекладу правових текстів ґрунтується на різниці у правових системах різних країн, що говорить насамперед про необхідність знання перекладачем культурологічних особливостей мови перекладу. На думку Є. В. Щепотіної, для досягнення адекватного перекладу правового тексту перекладач повинен володіти специфікою образів та пов'язаних із ними програм діяльності культур, що беруть участь у комунікації [17]. Крім того, тексти правового спрямування мають значну кількість специфічної лексики. Так, для договорів купівлі-продажу властиво використовувати велику кількість архаїчних прислівників, які важко знайти в інших видах документації: *herein, hereof, hereby, hereto* тощо. Вони представляють собою особливість англомовної правової літератури та характеризуються певним ступенем термінологізації [5], оскільки слугують для стандартизації мови ділових документів і забезпечують комунікативну точність [8].

Наявність архаїзмів в англомовних договорах також пояснюється тим, що англомовна юриспруденція відображає одну з найбільш архаїчних сторін громадських відносин. При перекладі таких утворень використовують:

1. Прийом опущення: *The Parties hereto acknowledge and agree that any discrepancy and/or dispute in application of this Agreement will be solved amicably...* Сторони підтверджують та погоджуються, що будь-яка суперечність та/чи спір при виконанні цього договору буде вирішуватися мирним шляхом.

Цей спосіб перекладу найбільш поширений, що пояснюється фактом того, що використання архаїчних слів не є характерною рисою українських договорів. Опущення архаїчних прислівників при перекладі здійснюється без жодних втрат зі сторони змісту договору.

2. Переклад за допомогою вказівного займенника *цим* з іменником *договір* або *документ*: *...valuable consideration, the receipt and sufficiency of which are hereby acknowledged – ...матеріальне винагородження, отримання та достатність якого підтверджується цим Договором.*

Пояснення застосування цього виду перекладу пояснюється тим, що через складність синтаксичних конструкцій речень такі прислівники мають властивість синонімічно змінювати слово *agreement / contract*.

3. Переклад за допомогою вставних слів: *Whereas, in consideration of the promises and the mutual covenants, warranties, terms and conditions herein contained and for other good and valuable consideration...* Отже, беручи до уваги обіцянки та договірні обов'язки, гарантії, умови, передбачені договором, та в обмін на належне матеріальне винагородження...

Наступною лексичною групою, що викликає певні труднощі перекладу, є англомовна юридична термінологія. Для договорів купівлі-продажу характерне використання термінів-

словосполучень, а також багатокomпонентних термінів, утворених синтаксичним способом. До способів перекладу належать:

1. Описовий: From the day of the *Acceptance Report and Bilateral Statement of Accounts*...З моменту підписання Сторонами *акту приймання-передачі товару й акту звіряння взаємних розрахунків*.

Словосполучення *Acceptance Report and Statement of Accounts*, що має значення зафіксоване у словнику: «акт приймання» та «виписка з рахунку» відповідно, перекладаються описово. Перекладач додав конкретної інформації, яка стосується саме договірної сторони економічної діяльності – «Акт приймання-передачі Товару» та «Акт звіряння взаємних рахунків».

2. Калькування. Прийом калькування дає змогу зберегти зовнішню форму того чи того терміна: The U.S.A. Law shall be the applicable law, as the aggrieved party may choose – Закон США повинен виступати чинне законодавство, яке ображена сторона може обрати.

3. Перестановка елементів багатокomпонентного терміна: unauthorized bank communication – несанкціонований обмін інформацією з банком.

Англомовне словосполучення має таку компонентно-структурну форму: Adj+N1+N2, де головним компонентом виступає N2, а інші підрядними до нього визначеннями. Для української мови такий порядок визначень не є типовим, тому при перекладі ця структура передається як Adj+N1+N2+N3, де головним словом виступає N1, а N1 оригіналу представлений в українськомовному варіанті структурою додавання N2+N3.

The usdp bank officer shall transfer..., *for immediate credit instant cash payment* – Службовець банку usd-п повинен перерахувати ... для невідкладної оплати кредиту готівкою.

Immediate credit instant cash payment має структуру: Adj1+N1+Adj2+N2+N3. Крім того, цей багатокomпонентний термін складається трьох простих: immediate credit, instant cash та payment. Двокомпонентний термін instant cash відноситься до наступного payment в якості означення. Завдяки перестановці компонентів англомовного терміна, український переклад відобразив його внутрішні змістово-логічні зв'язки: *невідкладна оплата кредиту готівкою*. У такий спосіб відбулося поєднання двох окремих термінів credit payment в український відповідник *оплата кредиту*. Прикметникові частини терміна Adj1 та Adj2 також об'єдналися в означення *невідкладний* (Adj3), а іменник *cash* став додатком до двокомпонентного відповідника *оплата кредиту*. Також відбулась перестановка частин англомовного терміна, внаслідок чого український переклад отримав таку структуру: Adj3+N2+N1+N3.

4. Транскодування, яке використовується при перекладі назв комерційних організацій. Дослівний переклад застосовується при перекладі державних та некомерційних організацій: Corporation “Agrosintez” Limited Liability Company...Товариство з обмеженою відповідальністю Корпорація «Агросинтез»... The Supplier of the goods: Daniel Eduardo Arnalda...Постачальник товару: Дніел Едуардо Арнальда.

Через свою багатомовну історію англомова термінологія права характеризується наявністю дуплетів, одночасного використання синонімічних термінів, що пов'язано з прецедентною природою англійського права. Під час перекладу структура подібних дуплетів, зазвичай, не зберігається, що пояснюється змістовою надмірністю [12]:

In consideration of the promises and the mutual covenants, warranties, *terms and conditions* herein... – Беручи до уваги обіцянки та договірні обов'язки, гарантії, та *умови*, передбачені договором.

Дуплетне словосполучення terms and conditions прийнято перекладати українською мовою лише одним словом *умови*, оскільки розмежування цього терміна не є адекватним для норм української мови.

У ході аналізу було виявлено, що для англомовних договорів купівлі-продажу та процесу їхнього перекладу типовою є ситуація, коли граматично стверджувальне речення оригіналу несе в собі значення заперечності, а в українській мові передається лише за допомогою засобів мови.

У такому разі необхідно використати трансформацію *антонімічного перекладу*, тобто заміни заперечної форми на стверджувальну або навпаки. Цей спосіб трансформацій зумовлений різними способами (лексичними або граматичними) передачі заперечення в англійській та українській мовах.

The Seeds shall be free of quarantine objects and shall be of origin from areas known to be free of *Plasmopara halstedii* (Downy mildew) – Насіння не повинно містити гарантійні організми та повинно походити з району, де нема *Plasmopara halstedii* (Ложна мучниста роса).

Наступною досить поширеною граматичною трансформацією в текстах договорів купівлі-продажу виступає перестановка членів або частин речення. Заміна членів речення приводить до перебудови його синтаксичної структури. Використання подібних заміни зумовлене тим, що в англійській мові частіше, ніж в українській, підмет виконує інші функції, ніж просто позначення суб'єкта дії. Так, він може виконувати функцію об'єкта дії. У цьому разі підмет замінюється додатком: All disputes shall be settled by means of negotiations between the Parties – Усі спори Сторони будуть вирішувати шляхом переговорів.

Висловлювання зі зворотним порядком слів є характерною ознакою текстів українською мовою. В англійській інверсія використовується рідше. Це породжує необхідність у різних перекладацьких трансформаціях, для поглибленого розуміння яких слід розібратися в природі комунікативної структури висловлювання.

The questions concerning the interpretation of the Agreement or the declaration the Agreement null and void should be settled of the same order – У такому ж порядку розв'язуватимуться питання, що стосуються тлумачення договору чи визнання його недійсним.

Досить часто перекладачеві під час перекладу договорів з англійської мови українською доводиться вдаватися до перетворень англійських пасивних конструкцій в активні конструкції українською мовою:

Quantity inspection shall be at the Buyer's sole cost and expense – Вартість інспектування кількості бере на себе Покупець.

Також при перекладі часто використовується трансформація додавання, внаслідок якої в перекладі збільшується кількість слів, словоформ або членів речення для правильної та точної передачі смислу оригіналу, та/або дотримання мовленнєвих норм, що існують у культурі мови перекладу. Розширення тексту перекладу відбувається за рахунок лінгвокультурних відмінностей, оскільки мова оригіналу не завжди має прямі відповідники в мові перекладу і це викликає потребу більш детального тлумачення тексту оригіналу: Sales contract is delivered – Контракт купівлі-продажу допроваджується. Delivery is 4 weeks – Термін поставки 4 тижні з моменту оплати.

Отже, специфіка перекладу юридичних текстів залежить від категорії, до якої належить текст оригіналу. Саме від адресатів та функцій юридичного документа залежать ті чи ті моделі передачі його українською мовою. Також важливим є чітке розмежування правової лексики та лексики загального вжитку.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Англomовний юридичний дискурс посідає окреме місце в інституційній сфері, що формується відповідно до цього виду діяльності. Йому властиві свої власні фіксовані теми, які характеризуються певним ступенем регламентованості. Він належить до офіційно-ділового стилю, а найбільш актуальним на сьогодні є договори купівлі-продажу як окремі текстові види юридичного спрямування.

При перекладі юридичних текстів потрібно брати до уваги і лінгвістичні, й екстралінгвістичні фактори: англomовна юридична термінологічна лексика, фреймова організація документа, дієслові форми модальності, активний та пасивний час дієслів, емоційний відтінок лексики, тощо. У ході аналізу акцент робився на особливостях перекладу архаїчної лексики, яка широко використовується в англomовних договорах купівлі-продажу, англomовною юридичною термінологією (зокрема багатокомпонентних термінів), передачі граматичних структур речень.

Було доведено, що наявність архаїчних прислівників в англомовних договорах створює певні труднощі під час їх передачі українською мовою, оскільки вони представляють особливість лише англомовної системи права. Англомовні терміни договорів купівлі-продажу характеризуються своєю багатокомпонентністю та поширеним вживанням власних назв й аббревіатур. Частіше при їх перекладі використовуються прийом опису та перестановка.

Дотримання норм мови перекладу (української) зумовлює застосування граматичних трансформацій. При перекладі договорів було виявлено, що найпоширенішими засобами виступають транспозиція граматичних форм та перестановка, які пов'язані з особливостями мовних норм української мови та тема-рема-тичною побудовою речень.

У подальшому доцільним є дослідити особливості перекладу інших видів юридичних текстів, таких як: постанови, акти прийому-передачі, договори оренди та порівняти їх між собою для вияву закономірностей та відмінних рис при укладанні перекладацьких стратегій.

References

1. Alymov, V. V. 2005. *Yurydycheskyj perevod: praktycheskyi kurs*. Moskva: Kom Knyga.
2. Berg, E. B. 2002. Osnovnye instrumenty professionalnoi kommunikacii v pravovoi sfere (terminologiya, ocenochnye ponyatiya, definicii). *Yazyki professionalnoi kommunikacii*. N.Novgorod: NGLU: 15–17.
3. Bilozerska, L. P. Voznenko, N. V., Radenka, S. V. 2010. *Terminologiya ta pereklad. Navch. posibnyk dlya studentiv filologichnoho napryamu pidhotovky*. Vinnycia: Nova Knyha.
4. Dijk, T. A. van 2001. "Critical Discourse Analysis". *The Handbook of Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd: 352–371.
5. Galperin, Y. R. 1981. *Tekst kak obekt lingvisticheskogo issledovaniya*. M.: Vysshaya shkola.
6. Kalyuzhnaya, V. V. 1982. *Styl angloyazychnykh dokumentov mezhdunarodnykh organizaciy*. K.: Naukova dumka.
7. Karaban, V. I. 2004. *Pereklad angliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury. Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy*. Vinnycia: Nova Knyha.
8. Kashhyshyn, N. 2009. "Osoblyvosti dyskursu ta terminosystemy anhlomovnykh dyplomatychnykh dokumentiv". *Naukovi zapysky. Seriya: filologichni nauky* 316–320.
9. Kazakova, T. A. 2001. *Teoriya perevoda (lingvisticheskie aspekty)*. SPb.: «Izdatelstvo Soyuz».
10. Kvytko, Y. S. 1976. *Terminy v nauchnom dokumente*. Lvov: Vyshha shkola.
11. Kyyak, T. R. 2007. "Funkcii ta pereklad terminiv u faxovykh tekstax". *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu im. I. Franka* 104–108.
12. Leech, G. 1983. *Principles of Pragmatics*. Longman: London and New York.
13. Levytan, K. M. 2016. *Yuridicheskij perevod: uchebnoe posobie*. Moskva: YuSTY`CY`Ya.
14. Mynyar-Beloruhev, R. K. 1994. *Kak stat perevodchikom?* M.: Stella.
15. Orlov, M. 2003. "Yurydychni pereklad dlya «chainykyv»". *Yurydychna gazeta* 34–39.
16. Razynkina, N. M. 2005. *Stilistika angliiskoho nauchnogo teksta*. M.: Editorial URSS.
17. Shhepotyna, E. V. 2002. "Lingvokulturnye faktory perevoda yuridicheskogo teksta". *Yazyk, kommunikaciya i sotsyalnaya sreda*. Voronezh: VGTU. 109-116.
18. Skorokhodko, Ye. F. 2006. *Termin u naukovomu teksti*. Kyiv: Logos.

Хацер Анна. Особенности перевода англоязычных текстов юридического дискурса (на материале договоров купли-продажи). Статья посвящена проблеме изучения процесса перевода текстов институциональных дискурсов на примере англоязычного юридического дискурса и его отдельного жанрового вида – договоров купли-продажи. Акцент делается на анализе тех особенностей текстов юридического направления, на которые нужно обратить внимание в процессе осуществления переводческого анализа англоязычного юридического дискурса. В ходе исследования было дано определение понятия «англоязычный юридический дискурс», предоставлены характеристики договоров купли-продажи, к которым отнесены: четкая структура, определенная фреймовая организация текстового материала, значительное количество профессиональной терминологии (правовой) и ориентация на субъекты правовых отношений. Среди других особенностей текстов договоров купли-продажи были выделены: широкое использование архаичных наречий, многокомпонентных терминов, среди которых наиболее употребляемыми являются двух- и трех- компонентные, а также грамматических форм глаголов в пассивном состоянии. Отдельно выделены методы перевода каждого вида лексики. Так, для перевода архаической лексики используют: прием опущения; перевод с помощью местоимения «этим»; использование вводных слов. При переводе англоязычных юридических терминов словосочетаний была выявлена тенденция к употреблению следующих приемов: описательный метод; лексическая трансформация калькирование; перестановка элементов термина; и транскодирования. Также, была выявлена тенденция к употреблению терминов дуплетов, что объясняется многовековой историей и прецедентной природой английского права. При переводе их структура не сохраняется из-

за содержательной избыточность в речи переводе. К грамматических особенностей договоров купли-продажи относится: использование утвердительных предложений со значением отрицания на языке оригинала и их антонимический перевод украинским языком; несвойственное украинскому языку расположение членов / частей предложения и их перестановка при переводе; доминирование пассивных конструкций в англоязычных текстах и их перевод активными конструкциями языка перевода; необходимость в трансформации добавления для достижения точности и правильности при передаче смысла оригинала.

Ключевые слова: англоязычный юридический дискурс, договоры купли-продажи, переводческие трансформации, архаичные наречия, многокомпонентные юридические термины.

Khatser Ganna. Translation Peculiarities of English Texts of Legal Discourse (the Case Study: Purchase and Sale Contracts). The article is dedicated to the problem of studying the translation process of institutional discourse's texts based on the example of the English legal discourse and its separate genre type – purchase and sale contracts. The research emphasizes the analysis of those features of legal texts that require to be addressed in the process of translation analysis of English legal discourse. In the course of the research, the definition of the concept "English legal discourse" has been provided. In addition, the characteristics of sales contracts, which include: a clear frame structure, a certain frame structure of the text material, a large number of professional terminology (legal) and an orientation towards subjects of legal relations have also been described. Other peculiarities of the texts of the contracts of purchase and include the following elements: wide use of archaic adverbs, multi-component terms, among which two- and three-component terms are the most used; and grammatical forms of verbs in passive voice. Besides, methods of translation of each type of vocabulary have been provided. Thus, for the translation of archaic vocabulary the researchers use omission; translation with the help of the pronoun "this", and insert words. When translating English-language legal terms-phrases, a tendency to use the following techniques has been detected: descriptive method; lexical transformation of calque; rearrangement of elements of the term; and transcoding. Moreover, the research has revealed wide usage of terms-duplets, which is explained by the ancient history and the precedent nature of English law. Their nature is not preserved while the translation process due to the content redundancy in the target language. The grammatical features of purchase and sale contracts include the use of affirmative sentences with the meaning of the negation of the original language and their antonymic translation into the target language; not peculiar placement of sentence's parts in English and their antonymous translation into the Ukrainian language; the domination of passive constructions in English texts and their translation by active structures in Ukrainian; necessity to use the transformation of addition to achieve accuracy in conveying the meaning of the original.

Key words: English legal discourse, purchase and sale contracts, translation transformations, archaic adverbs, multicomponent legal terms.

УДК 373.5.016.091.2:811.111

Світлана Шелудченко, Ольга Шелудченко

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МОТИВАТОР РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

У статті йдеться про особливості залучення експериментальних курсів англійської мови до освітнього простору в 5–6 класах сучасної української школи. Зважаючи на те, що використання відеоматеріалів при вивченні англійської мови в школі декларує низку переваг (а саме їх цінність як освітнього ресурсу, уможливлення творення реального іншомовного середовища, збагачення досвіду учнів у спілкуванні, створення реалістичних моделей для ситуативних вправ та ігор; оптимізація розуміння теми або змісту навчання, інтенсифікація процесу запам'ятовування, формування об'єктивного уявлення про реальність, симпліфікація розуміння лексичних одиниць або явищ завдяки візуальним образам), репрезентовано експериментальний курс «Крізь епохи та континенти», специфікацією якого є залучення автентичних освітніх он-лайн ресурсів і відеофрагментів до занять у середній школі. Визначено контент наповнення експериментального курсу, що складається з двох частин, а саме: «Подорож континентами» та «Земля: подорож у часі». Перша частина експериментального курсу «Крізь епохи та континенти» прикладна за змістом й інтегрує знання з географії, астрономії, біології, сприяючи успішному засвоєнню мовного матеріалу в ігровій формі. Другу частину експериментального курсу присвячено короткому екскурсу в історію планети та величних географічних і наукових відкриттів за такими тематичними блоками, як «Льодовиковий період», «Шовковий шлях», «Дарвін і теорія еволюції», «Географічні відкриття минулого та перша навколосвітня подорож», «Піраміди Єгипту», «7 чудес Стародавнього світу», «Як відкрили світ рослин». Матеріалом для розроблення завдань курсу слугували освітні он-лайн ресурси *ABCmouse.com*; *Free School*; *It's AumSum Time*; *Kids Learning Tube*; *List of Facts*; *National Geographic Kids*; *The Kids' Picture Show*; *Wild Brain – Kids Videos*; *World Ahoj*